

[Formanden.]

tilligemed en Opgørelse over Fondens konstaterede og anslaaede Tab paa de i Regnskabsaaret overtagne Ejendomme.

Beretningen og Regnskabet tilligemed Opgørelsen ligger til Eftersyn i Læseværelset.

Forinden Forhandlingerne om den paa Dagsordenen opførte Sag begyndes, ønsker jeg at fremsætte en Bemærkning:

Af Fortrykket af Forhandlingerne her i Tinget den 30. Oktober Sp. 824 fremgaar det, at et Medlem har afbrudt Taleren med Ordene: „Det er Løgn, hvad De siger“.

Afbrydelsen er ikke hørt fra Formands- eller Sekretærpladsen, men da den ifølge Fortrykket er „samlet op“ af Taleren, uden at der blev protesteret, maa jeg gaa ud fra, at Afbrydelsen er sket, og jeg paataler den derfor.

En Afbrydelse af den nævnte Art kan ikke tolereres her i Tinget, selv om Afbryderen i dette Tilfælde var ude for en saa grov Provokation, som jeg sjælden har været Vidne til, idet Taleren paastod, at Afbryderen havde ført „bevidst urigtig“ Tale, og yderligere gentog dette Udtryk i forstærket Grad, hvorhos Taleren umiddelbart efter Afbrydelsen ydermere endnu engang gentog denne Sigtelse.

Desuden sluttede Taleren sin korte Bemærkning med en Paastand om, at Afbryderen søgte et — som Udtrykket lød — „beskiddt Motiv“ hos sin Modstander.

Der blev ved den paagældende Lejlighed af Taleren appelleret til Formanden med Henblik paa Tingets Værdighed.

Jeg tager Anledning til at sige, at intet af de her nævnte Udtryk er egnet til at styrke Folketingets Anseelse, og at jeg beklager at maatte tilføje, at Tingets Værdighed vilde have været bedst tjent med, at den paagældende Spalte i Folketingstidenden slet ikke fandtes.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Ophævelse af Lov Nr. 70 af 27. Marts 1929 om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2195; Fremsættelsen findes i Tidenden Sp. 33).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Hauge: Lovforslaget, eller rettere den Sag, der foreligger her til Behandling, er det ikke nødvendigt at ofre mange Ord paa.

Loven om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfriheden er, baade hvad Titelen og Indhold angaar, et Misfoster. Det er derfor naturligt at foreslaa Loven ophævet. Titelen lyder nok helt pænt, men den har intet som helst med Lovens Indhold at gøre eller er Udtryk for Tanken om en Lovgivning af almen Karakter. De Mænd, der fremsatte det første Lovforslag om Værn for Erhvervs- og Arbejdsfrihed, tænkte paa de faglige Organisationer, som den danske Arbejderklasse havde dannet til Værn for sine Interesser. Ganske vist var dette Lovforslags Bestemmelser formet saaledes, at en vis Universalitet sporede. Men saaledes som de enkelte Bestemmelser er formet og motiveret, er det oplagt givet, at disse først og fremmest vilde og skulde ramme Arbejdernes faglige Organisationer. For øvrigt blev det oprindelige Forslag ikke vedtaget, hvorimod et helt andet Forslag blev vedtaget i Rigsdagssamlingen 1929—30. Kun Titelen forblev uforandret. Det voldte ogsaa stort Besvær at faa de Partier, der skulde slutte sig til Lovforslaget, til at blive enige. Men til sidst lykkedes det, takket være Retsforbundets Medvirkning.

Men det kan paa ingen Maade siges, at Lovens Karakter af at være en Undtagelseslov ændredes til det bedre. Tværtimod. I det oprindelige Lovforslag, der blev indbragt privat af nogle Venstremænd i Rigsdagssamlingen 1924—25, er der dog ligesom en Antydning af, at man havde haft til Hensigt at forme en Art Trustlov, en Lov, der ikke skulde ramme ensidigt, men om noget saadant er der aldeles ikke Tale, da Loven bliver vedtaget i Samlingen 1929—30, umiddelbart før Ministeriet Madsen-Mygdal blev styrtet. I det privat indbragte Forslag af 17. Marts 1925 tales der i § 1 ikke blot om, at kollektive Aftaler er ugyldige, men tillige om, at det er ulovligt at hemme den frie Konkurrence, ligesom det er ulovligt baade direkte og indirekte at hidføre Monopol. Men i § 1 i Loven, som den blev vedtaget i 1929, er alt dette strøget. Nu lyder Paragraffen kortfattet saaledes:

„Kollektive Aftaler, som paa uberettiget Maade begrænser den enkeltes frie Adgang til Erhverv eller Arbejde, kan ikke tillægges Retsvirkning ved Domstolene.“

Hensigten er nu aabenbar nok. Uden Omsvøb rettes Bestemmelsen direkte mod de paagældende Organisationer. Man interesserer sig ikke for at definere det straffbare, men siger uden videre, at kollektive Aftaler, som paa uberettiget Maade begrænser den